

De grønlandske pristal pr. 1. juli 2005

Forbrugerpriserne 1. januar 2005 - 1. juli 2005 er steget 0,5 pct.

Stigning i forbrugerpriserne

I perioden 1. januar 2005 til 1. juli 2005 er forbrugerpriserne steget med 0,5 pct. I samme periode sidste år var stigningen på 0,2 pct. Den samlede årlige stigning i forbrugerpriserne (inflationsraten) i perioden 1. juli 2004 til 1. juli 2005 var på 1,4 pct. I samme periode året før var stigningen på 2,3 pct.

Fødevarerpriserne er steget med 2,3 pct.

Fødevarerpriserne er i perioden 1. januar til 1. juli 2005 steget med 2,3 pct. Især er prisen på "mel, gryn og ris" (5,3 pct.) og "fisk" (4,6 pct.) steget. Kategorien "fødevarer" vægter 26,15 pct. i det samlede forbrugerprisindeks, det er den største vægt. Det betyder at "fødevarer" er den kategori af varer der vægter mest ved udregning af den samlede inflation i Grønland.

Største fald er i Jagt, fiskeri og sportsudstyr

Det største fald tegner kategorien "Jagt, fiskeri og sportsudstyr" sig for, et fald på 3,8 pct. Dette kan bl.a. forklares ved, at bl.a. skiudstyr hører herunder.

Stigende oliepriser

De stigende oliepriser i foråret er endnu ikke slået helt igennem i forbrugerprisindeksets kategorier med produkter af olie. De indgår i indekset under kategorierne "Brændsel, el, gas og varme" og "Transport".

Medicin og farmaceutiske artikler

Kategorien "Medicin og farmaceutiske artikler" er steget med 2,1 procent, hvilket er den næststørste stigning i denne analyse. Her indgår bl.a. håndkøbsmedicin og plaster.

Drikkevarer

I kategorien "Drikkevarer", er "vin" steget mest (2,0 pct.). Prisen på "øl" er forblevet uændret.

Telefon og porto

Efter en lang periode med prisfald i kategorien "Telefon og porto", har der nu været en lille stigning i kategorien på 1 pct.

Konstante priser

Der har været næsten uændrede priser i kategorierne "Bolig og boligvedligeholdelse" og "Beklædning".

Halvårlig stigning i Reguleringspristallet på 0,6 pct.

Reguleringspristallet viser prisudviklingen, når der ses bort fra afgifter og/eller subsidier. Pristallet belyser således udviklingen i den rent markedsbestemte prisudvikling. Reguleringspristallet er i perioden 1. januar 2005 til 1. juli 2005 steget med 0,6 pct. fra indeks 117,6 til indeks 118,3 (juli 1995=100), som det fremgår af tabel 4.

Indholdsfortegnelse

	De grønlandske pristal pr. 1. juli 2005	1
	Indholdsfortegnelse	2
Tabel 1	Forbrugerprisindekset, 1. januar 2000 – 1. juli 2005	3
Tabel 2	Reguleringsprisindekset, 1. januar 2000 – 1. juli 2005	3
Tabel 3	Halvårlig ændring i forbrugerprisindekset i procent 1. januar 2000 – 1. juli 2005	3
Tabel 4	Halvårlig udvikling i forbrugerprisindekset fordelt på varegrupper, 1. januar 2000 – 1. juli 2005	4
	Sammenligning af inflationen mellem Grønland og andre lande	5
Tabel 5	Halvårlige procentvise ændringer i forbrugerprisindekset (inflationsraten) i Grønland, Danmark, Færøerne og Island, 1. januar 1996 – 1. juli 2005	5
	Metode	6

Tabel 1

Forbrugerprisindekset, 1. januar 2000 – 1. juli 2005

	Januar 2000	Juli 2000	Januar 2001	Juli 2001	Januar 2002	Juli 2002	Januar 2003	Juli 2003	Januar 2004	Juli 2004	Januar 2005	Juli 2005
Januar 1975=100	411,8	414,2	423,8	427,5	441,2	443,8	447,4	452,3	461,6	462,7	466,5	469,2
Januar 1981=100	227,2	228,5	233,8	235,9	243,4	244,8	246,8	249,6	254,8	255,4	257,5	258,9
Juli 1995=100	104,7	105,3	107,7	108,7	112,2	112,9	113,8	115,0	117,4	117,7	118,7	119,3
Procent												
Helårlig stigning (juli -juli)		1,8		3,2		3,9		1,9		2,3		1,4
Halvårlig stigning	1,2	0,6	2,3	0,9	3,2	0,6	0,8	1,1	2,1	0,2	0,8	0,5

Tabel 2

Reguleringsprisindekset, 1. januar 2000 – 1. juli 2005

	Januar 2000	Juli 2000	Januar 2001	Juli 2001	Januar 2002	Juli 2002	Januar 2003	Juli 2003	Januar 2004	Juli 2004	Januar 2005	Juli 2005
Januar 1971=100	574,9	578,0	589,6	594,3	607,9	618,2	618,2	626,3	639,4	641,5	646,4	650,2
Januar 1975=100	380,0	382,1	389,7	392,8	401,8	408,6	408,6	413,9	422,6	424,0	427,2	429,8
Januar 1984=100	153,9	154,7	157,8	159,1	162,6	165,4	165,4	167,6	171,1	171,6	172,9	174,0
Juli 1995=100	104,6	105,2	107,3	108,1	110,6	112,5	112,4	113,9	116,3	116,7	117,6	118,3
Procent												
Helårlig stigning (juli-juli)		1,7		2,8		4,1		1,3		2,4		1,4
Halvårlig stigning	1,1	0,6	2,0	0,8	2,3	1,7	0,0	1,3	2,1	0,3	0,8	0,6

Tabel 3

Halvårlig ændring i forbrugerprisindekset i procent 1. januar 2000 – 1. juli 2005

Juli 1995 =100	Jan.2000- juli 2000	Juli 2000- jan. 2001	Jan.2001- juli 2001	Juli 2001- jan. 2002	Jan. 2002- juli 2002	Juli 2002- jan. 2003	Jan. 2003- juli 2003	Juli 2003- jan. 2004	Jan. 2004- juli 2004	Juli 2004- jan. 2005	Jan. 2005- juli 2005
Procent											
I alt	0,6	2,3	0,9	3,2	0,6	0,8	1,1	2,1	0,2	0,8	0,5
Fødevarer	1,5	2,3	1,0	2,4	1,3	1,6	-0,3	1,1	1,0	1,1	2,3
Drikkevarer	0,1	0,7	0	0,4	0,2	0,0	1,1	0,9	-2,3	-0,3	0,5
Tobak	0,0	0,0	1,4	0,3	0,0	0,0	0,0	10,9	0,1	0,2	1,0
Beklædning	-0,5	1,8	0,7	0,4	1,3	0,6	-0,4	0,4	-0,1	2,0	-0,2
Bolig og boligved- ligeholdelse	1,6	0,0	0,0	9,8	-0,2	-0,5	7,1	5,8	0,1	0,2	0,1
Brændsel, el, gas og varme	0,1	6,4	1,4	4,8	0,0	0,0	-1,2	0,0	2,1	4,5	0,1
Boligudstyr og husholdningstjenester	0,2	0,9	-0,1	2,0	1,0	-0,3	0,5	0,2	0,9	1,6	-0,8
Medicin og farmaceutiske artikler	-4,0	0,3	2,8	1,4	0,8	-2,8	1,7	-2,6	-2,2	1,9	2,1
Transport	-0,2	10,1	2,9	0,5	1,4	0,6	2,0	4,9	0,8	-1,3	1,2
Telefon og porto	-2,3	-4,7	0,0	0,0	-4,6	0,0	-7,7	-3,1	-4,7	0,0	1,0
Jagt, fiskeri og sportsudstyr	0,5	2,5	0,0	0,7	1,1	1,6	2,4	1,4	1,4	0,9	-3,8
Underholdning og andet fritidsudstyr	0,1	3,9	1,5	0,6	0,0	0,8	2,5	-1,0	-0,9	0,0	-0,8
Andre varer og tjenester	0,5	1,5	0,7	1,1	0,4	3,5	1,1	1,4	1,0	0,6	-1,6

Tabel 4

Halvårlig udvikling i forbrugerprisindekset fordelt på varegrupper,
1. januar 2000 – 1. juli 2005

		Januar	Juli	Januar	Juli	Januar	Juli	Januar	Juli	Januar	Juli	Januar	Juli
Juli 1995 = 100	Vægte	2000	2000	2001	2001	2002	2002	2003	2003	2004	2004	2005	2005
Forbrugerprisindeks i alt	100,0	104,7	105,3	107,7	108,7	112,2	112,9	113,8	115,0	117,4	117,7	118,7	119,3
Fødevarer	26,15	108,7	110,2	112,7	113,8	117,0	118,5	120,4	120,0	121,3	122,6	123,9	126,8
Mel, gryn og ris	1,02	95,6	96,5	97,0	95,9	96,6	97,0	103,2	99,0	102,1	102,6	102,4	107,9
Brød, kager	1,70	107,9	108,8	109,6	111,4	112,5	112,4	114,8	114,4	112,8	113,0	116,9	118,2
Kød og kødvarer	10,65	107,7	109,2	111,2	112,3	114,9	116,7	115,2	116,2	115,9	116,9	118,6	120,4
Fisk	4,13	103,7	105,4	110,4	109,0	111,2	111,8	117,0	117,6	120,0	120,0	121,9	127,5
Mælk, fløde, ost og æg	2,35	114,7	116,3	121,6	126,2	131,3	133,5	137,2	132,8	145,9	150,6	151,1	152,7
Smør, margarine mv.	0,35	113,5	113,8	115,8	117,4	122,4	126,4	133,2	136,1	133,5	136,8	140,0	141,0
Frugt	0,98	111,1	113,8	116,2	121,2	123,8	127,3	127,7	123,6	122,9	128,4	127,0	129,3
Grøntsager	1,00	117,3	117,5	120,5	121,5	123,7	124,4	132,3	125,5	127,8	131,0	132,4	134,7
Kartofler	0,25	102,3	100,6	106,8	111,0	116,5	121,8	115,8	111,1	109,9	112,7	112,5	111,0
Sukker	0,29	114,2	113,7	113,5	115,6	131,6	133,5	133,5	135,0	132,6	138,4	136,1	139,9
Kaffe, the og kakao	0,52	103,1	107,4	108,6	107,9	109,7	111,4	113,0	113,7	113,3	108,0	108,5	111,3
Andre fødevarer	2,91	116,4	118,0	118,4	118,8	124,8	126,0	131,9	131,5	131,8	132,7	132,4	137,0
Drikkevarer	8,47	106,2	106,3	107,0	107,0	107,4	107,6	107,6	108,7	109,7	107,2	106,9	107,5
Sodavand, saft mv.	1,04	128,5	128,4	130,7	130,4	130,4	130,4	133,2	134,0	134,9	140,4	139,5	141,0
Spiritus	1,11	98,0	98,3	101,5	101,7	102,0	102,1	102,5	101,9	101,8	101,7	101,6	101,7
Vin	1,50	103,8	105,1	105,2	105,1	105,5	106,6	103,9	106,2	108,4	108,4	108,0	110,1
Øl	4,82	104,3	104,1	104,1	104,2	104,6	104,9	105,1	106,4	107,2	102,1	101,8	101,8
Tobaksvarer	5,40	120,1	120,1	120,1	121,8	122,2	122,2	122,3	122,3	135,5	135,7	136,0	137,3
Beklædning	4,07	100,3	99,8	101,6	102,3	102,8	104,1	104,7	104,3	104,7	104,5	106,6	106,4
Bolig og boligvedligeholdelse	13,62	101,8	103,4	103,3	103,3	113,7	113,5	112,9	120,9	127,9	128,0	128,2	128,3
Husleje og vand	13,13	101,5	103,0	102,9	102,9	113,6	113,4	112,9	121,2	128,2	128,2	128,5	128,5
Vedligeholdelse	0,49	110,1	113,3	113,9	114,8	116,2	116,2	110,2	111,0	117,7	119,4	119,7	122,7
Brændsel, el, gas og varme	8,73	96,6	96,7	102,8	104,3	107,4	107,4	107,4	106,1	106,1	108,3	113,2	113,3
El	4,03	96,1	96,1	96,1	98,3	99,6	99,6	99,6	99,6	99,6	99,6	99,8	99,8
Flydende brændsel	3,54	95,6	95,6	110,6	110,6	115,9	115,9	115,9	112,3	112,3	118,1	130,0	130,0
Fjernvarme	1,16	102,1	102,5	102,6	105,7	105,7	107,3	107,3	107,6	107,6	107,6	110,3	110,8
Boligudstyr og husholdningstjenester	4,61	111,2	111,4	112,5	112,2	114,4	115,6	115,2	115,8	116,0	117,1	118,9	118,0
Medicin og farm. artikler	0,11	105,3	101,3	101,6	104,4	105,9	106,8	103,8	105,5	102,8	100,5	102,4	104,5
Transport	6,60	110,3	110,1	121,2	124,7	125,3	127,0	127,8	130,3	136,6	137,7	135,9	137,5
Telefon og porto	3,02	50,7	48,4	46,1	46,1	46,1	44,0	44,0	40,6	39,4	37,5	37,5	37,9
Jagt, fiskeri og sportsudstyr	0,52	98,4	99,0	101,4	100,6	101,9	103,0	104,7	107,3	108,7	110,2	111,2	107,0
Underholdning og andet fritidsudstyr	9,10	105,0	104,9	109,0	110,7	113,0	112,9	113,8	116,7	115,5	114,5	114,5	113,6
Andre varer og tjenesteydelser	9,60	111,3	111,8	113,5	114,3	115,6	116,1	120,2	121,6	123,3	124,5	125,2	123,2

Sammenligning af inflationen mellem Grønland og andre lande

Sammenligning I importstatistikken fremgår det, at Grønland historisk set har importeret de fleste varer fra Danmark, heraf mange forbrugsgoder. Det betyder, at prisudviklingen i Danmark har relativ stor indflydelse på priserne i Grønland.

Når Grønland sammenlignes med andre nordiske lande, ses at inflationen fra 1996 og fremefter er på samme niveau, mellem -0,4 pct. og 5,8 pct.

I Island skyldtes stigningen i juli 2001 især kategorien "Fødevarer" og på Færøerne skyldtes stigningen i januar 2001 især kategorien "Energi".

Årlig inflation Tabel 5 viser de procentvise ændringer i forbrugerprisindekset (inflationsraten) fra januar 1996 til juli 2005 i Danmark og i Grønland. Den seneste stigning i de grønlandske pristal er på 1,4 pct. fra juli 2004 til juli 2005, mod 2,3 pct. året før.

Inflationsraten lavest i Grønland Den procentvise ændring i forbrugerprisindekset for Danmark i perioden fra juli 2004 til juli 2005 var på 2,0 pct. og er dermed marginalt højere end inflationsraten i Grønland.

Tabel 5 Halvårlige procentvise ændringer i forbrugerprisindekset (inflationsraten) i Grønland, Danmark, Færøerne og Island, 1. januar 1996 – 1. juli 2005

	Grønland	Danmark	Island	Færøerne
	Procent			
Januar 1996	0,7	0,9	1,2	0,0
Juli 1996	0,4	1,4	1,1	1,5
Januar 1997	0,1	1,2	0,8	1,9
Juli 1997	0,5	1,1	1,0	0,5
Januar 1998	0,4	0,6	1,3	2,9
Juli 1998	0,6	1,2	0,7	2,3
Januar 1999	0,2	0,5	0,7	2,3
Juli 1999	0,5	1,8	2,5	3,8
Januar 2000	1,2	1,3	3,2	0,4
Juli 2000	0,6	1,7	2,4	2,6
Januar 2001	2,3	0,6	1,1	4,9
Juli 2001	0,9	1,8	5,8	0,0
Januar 2002	3,2	0,7	3,4	-0,4
Juli 2002	0,6	1,6	0,7	1,1
Januar 2003	0,8	1,1	0,7	1,2
Juli 2003	1,1	0,9	0,8	-0,4
Januar 2004	2,1	0,3	1,6	0,0
Juli 2004	0,2	1,0	2,0	1,0
Januar 2005	0,8	0,0	1,9	1,1
Juli 2005	0,5	2,0	1,5	...

Kilder: Danmarks Statistik, Statistics Iceland, Hagstova Føroya og Grønlands Statistik

I løbet af de seneste år ses det, at den grønlandske inflationsrate har større svingninger end den danske, men ligger ca. 1,5 pct. under den danske for juli 2005.

Derudover ses, at inflationen tilnærmelsesvis følger hinanden. De seneste få år har inflationen været historisk lav i Danmark. En tendens der tilsyneladende også slår igennem i Grønland.

Metode

Formål med forbrugerprisindekset

Formålet med forbrugerprisindekset er at belyse udviklingen i de faktiske priser, som forbrugerne må betale for de varer og tjenesteydelser, der indgår i det private forbrug. Forbrugerprisindekset afspejler de samlede ændringer i forbrugerpriserne inklusiv prisændringer forårsaget af ændrede afgifter og subsidier. Indekset er således både udtryk for markedsbestemte prisændringer og politisk valgte justeringer.

Forbrugerprisindekset, herunder dataindsamling, datavalidering og beregning, blev overtaget af Grønlands Statistik fra Danmarks Statistik den 1. januar 1994. Den 1. januar 1996 blev beregningen af pristallene baseret på en ny, opdateret vægtfordeling, der tog udgangspunkt i data vedrørende forbruget fra 1992 og 1993.

Til belysning af prisudviklingen udsender Grønlands Statistik prisoplysningsskemaer ultimo december og juni til ca. 125 respondenter fordelt på dagligvareforretninger, specialbutikker, servicevirksomheder, samt en række kommuner. Respondenterne oplyser ca. 2.500 priser fordelt på omkring 380 repræsentantvarer, dvs. varer og tjenester, der er repræsentative for forbruget i Grønland og derfor indgår med selvstændig vægt i forbrugerprisindekset. Beregningsmetoden er nærmere beskrevet i *Opgørelser fra Grønlands Statistik, Konjunkturstatistik, 1996:3*.

Vægtning

I beregningen af forbrugerprisindekset indgår 380 repræsentantvarer. Hver af disse varer er tildelt en vægt. Denne vægt kan ses som et udtryk for varens forholdsmæssige andel af en gennemsnitlig forbrugers samlede forbrug. Som illustration kan bruges husleje. Den gennemsnitlige forbruger anvender en relativt stor del af indkomsten på husleje. Husleje vægter derfor relativt tungt i beregningen af forbrugerprisindekset.

Det vil med andre ord sige, at ikke alle prisændringer på de enkelte varegrupper har lige stor konsekvens for det samlede prisindeks – stiger fødevarer samlet set vil dette slå igennem i indekset, med vægten 2.615/10.000 hvilket er lidt over 25 pct. af det samlede indeks.

Faste vægte

Det anvendte indeks er af Laspeyres-typen, hvori der indgår faste vægte. Ved anvendelse af denne indeksberegning antages det, at prisændringer ikke fører til et ændret forbrugsmønster. Hvis en vare fx falder meget i pris, antages det dermed eksplicit, at den gennemsnitlige forbruger ikke køber yderligere ind af denne vare end ellers.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse:

Jane Rusbjerg
E-mail: jaru@gh.gl

Priser 2005:2
7. september 2005

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: 34 50 00 · Fax: 32 29 54
www.statgreen.gl · e-mail: stat@gh.gl

